

VERKLARENDE WOORDENLIJST

ALFABETISCH

BENAMING	VERKLARING
Adviseur op het gebied van medische hulpmiddelen	Informeert de klant op professionele wijze en instrueert deze met betrekking tot de juiste omgang met medische hulpmiddelen
Aërosol	Microfijne nevel
Afzuigapparaat	Elektrisch apparaat/medische pomp die wordt gebruikt voor het afzuigen van secreet/lichaamsvloeistoffen
Alveolen	Kleine longblaasjes waarin de uitwisseling van gas tussen ingeademde lucht en het bloed plaatsvindt
Anatomie	De leer van de lichaamsbouw
Anesthesie	Verdoving, narcose
Anomalie	Ontwikkelingsstoornissen van organen, ongeacht of deze aangeboren zijn of later optreden
Antibiotica	Geneesmiddelen voor de behandeling en preventie van bacteriële infecties
Aspiratie	Binnendringen van vaste of vloeibare stoffen in de luchtwegen, bijv. door inslikken
Bajonetsluiting	Snel terugstelbare draaisluiting
Basisuitrusting	Samenstelling van de belangrijkste hulpmiddelen voor de eerste verzorging van en tracheotomiepatiënten; de levering van een basisuitrustingsset vindt grotendeels vóór ontslag uit het ziekenhuis plaats
Bedside-methode	Onderzoek of kleine ingreep die direct aan het bed van de patiënt kan worden uitgevoerd
Bloedgasanalyse	Bepaling van het zuurstofgehalte in het bloed
Bronchiaal toilet	Maatregelen die in geval van onvoldoende zelfreinigende mechanismen van het longstelsel, met name bij patiënten met tracheotomie, beademing, bewusteloosheid en algemeen verzwakte toestand, het ontstaan van infecties en zelfs longontsteking moeten voorkomen
Buitenboog	Buitenboog van de canulebuis van een tracheacanule
Button	Speciale canule; wordt gebruikt om de tracheostoma open te houden
Canulereinigingsborstels	Speciale borstels voor het reinigen van tracheacanules
Carcinoom	Kwaadaardig kankergezwell
Carina	Carina tracheae verwijst naar een kleine uitloper die zich op de laatste kraakbeenring van de trachea bevindt
Centrale boog	Geeft de lengte van de canulebuis (midden van de buis) tussen het canuleschild en de canulepunt (I2) aan
Chemotherapie	Gebruik van stoffen met laag molecuulgewicht voor de specifieke remming van infectieuze agentia en tumorcellen
Computertomografie	Methode voor medische beeldvorming, voor de weergave van doorsneden van lichaamsstructuren
Connector	Mogelijkheid voor koppeling van hulpmiddelen, bijv. aan tracheacanules
CPM	Afkorting voor Cuff Pressure Monitor
Craniaal	Anatomische richting; betekent "naar het hoofd toe" of "naar boven gericht"
Cuff	Opblaasbare ballon (ballonmanchet) aan het onderste uiteinde van een endotracheale tube of tracheacanule om de ruimte tussen de buis en de tracheawand af te dichten
Cuff-hernia	Zakvormige uitstulping van de cuff ten gevolge van een overmatige vulling of beschadiging van het materiaal, met potentiële lekkage op dit punt en het risico van een plaatselijke overdruk op het slijmvlies van de luchtpijp

VERKLARENDE WOORDENLIJST

ALFABETISCH

BENAMING	VERKLARING
Decanulatie	Procedure voor ontwenning en vervolgens definitieve verwijdering van een tracheacanule uit de luchtpijp
Dilatatie	Verwijst doorgaans naar een verwijding
Dilatatietracheostoma	Een tracheostoma na dilatatie met behulp van een dilatator
Dilatatoren	Medische instrumenten die worden gebruikt voor het verwijderen van weefsel/lichaamsopeningen
Dode ruimte	Deel van de luchtweg dat niet betrokken is bij de gasuitwisseling
Dysfagie	Slikstoornis; doet zich voor wanneer een van de structuren die bij de slikhandeling betrokken zijn, in diens functie of wisselwerking aangetast is
Elektrocardiogram	Opname van hartactiviteit
Endotracheale tube	Buisvormig medisch hulpmiddel dat wordt gebruikt voor beademing, dat bij orale of nasale intubatie in de luchtpijp (trachea) wordt ingebracht; aan het onderste tracheale uiteinde bevindt zich een cuff
Epithelisatie	Procedure waarbij een huiddefect bedekt of gesloten wordt door nieuw ontstaand epitheelweefsel (weefselcellen)
Epithese	Compenserende "protheses" voor lichaamsgebreken, bijv. in het tracheostomagebied, met verschillende fixatie-oplossingen
Extubatie	Endotracheale tube wordt verwijderd
Farynx	Mond-/keelholte; gemeenschappelijk ademhalings- en eettraject
Finger-Tip	Adapter met opening (vast aan de afzuigkatheter bevestigd of afzonderlijk), die door het afsluiten/vrijgeven met de vinger de afzuiging voortzet (herstel afzuiging) of stopt
Fistel	Buisvormig kanaal dat uit een hol orgaan of een (eventueel pathologische) holte ontspringt en aan het oppervlak van het lichaam uitkomt, of alleen binnen het lichaam verloopt
Fonation	Vorming van de primaire toon in het strottenhoofd (door ademlucht en fonatiebeweging van de stembanden)
Geblokkeerde tracheacanule	Tracheacanule met ontvouwen, opgeblazen cuff
Granuloma	Nodulaire weefselneoplasmen - de oorzaken zijn zeer verschillend
Halsmasker	Kunststof masker dat op de tracheostoma wordt gehouden en zo een gerichte en geconcentreerde toevoer van ademlucht mogelijk maakt, bijv. als onderdeel van noodbeademing
HME	Afkorting voor Heat and Moisture Exchanger/"kunstneus"; dit is een hulpmiddel voor de uitwisseling van warmte en vocht
Hoge-/lagedruk-cuff	Korte aanduiding voor hoge-/lagedruk-cuff
Hogedruk-cuff	Bolvormige cuff die strak tegen de tracheacanulebuis sluit. Het kleinere contactoppervlak resulteert in een hogere druk met dezelfde kracht als bij een lagedruk-cuff
Hulpmiddelen	Zijn medische hulpmiddelen die ter compensatie van een ziekte of handicap dienen
Hypofarynx	Onderste gedeelte van de keelholte
Inhaleren	Inademing van gasvormige stoffen voor therapeutische doeleinden
Inspiratie	Het proces van inademing
Interventie	Ingrep die therapeutisch of medisch gerechtvaardigd kan zijn
Intubatie	Het inbrengen van een tube (holle sonde, slang, etc.) in de luchtpijp voor beademing van de patiënt
Lagedruk-cuff	Cuff met een cilindrisch contactoppervlak, wordt hoofdzakelijk gebruikt voor langdurige beademing
Laryngectomie	Verwijdering van het strottenhoofd
Larynx	Strottenhoofd

VERKLARENDE WOORDENLIJST

ALFABETISCH

BENAMING	VERKLARING
Logopedie	Therapeutisch vakgebied voor stem-, spraak-, taal- en slikfunctierevalidatie
Luer-systeem	Gestandaardiseerd verbindingssysteem voor gecombineerd gebruik van bijv. spuiten en canules
Lumen	Binnenruimte van een holte of buisvormig lichaam
Maceraties	Verzachting of zwelling van weefsel door langdurig contact met vloeistoffen, zoals speeksel
Magnetische resonantietomografie (MRI)	Diagnostische beeldvormingsprocedure voor de weergave van weke delen door middel van magnetische resonantiemetingen
Metastase	Dochtergezwel van een boosaardige tumor
nasaal	Door de neus
Neck dissection	Chirurgische evacuatie van de laterale weke delen van de hals
Niet-geblokkeerde canule	Tracheacanule met niet-gevulde cuff
Obturator	Inbrenging voor een tracheacanule
Oedeem	Ophoping van waterig vocht in de lichaamsweefsels, hetgeen leidt tot zwelling van de aangetaste weefsels - dit kan beperkt blijven tot bepaalde delen van het lichaam of zich door het gehele lichaam verspreiden
Oesofageale stem	Vervangende stem waarmee patiënten opnieuw leren spreken na verwijdering van het strottenhoofd (laryngectomie)
Oesofagus	Slokdarm
Ontwenning	Een getracheotomeerde wordt geleidelijk de beademing onttrokken
Oraal	Door de mond
Percutane dilatatieve tracheotomie (PDT)	Speciale uitvoering van een tracheostoma, die vaak op intensive care-afdelingen wordt gebruikt
Persistent	Aanhoudend of permanent
Pneumothorax	Ophoping van lucht in de interpulmonale ruimte met opheffing van de negatieve druk die hier normaliter aanwezig is - dit leidt tot gedeeltelijke of volledige inzakking van de getroffen long en het hiermee gepaard gaande functieverlies
Profylaxe	Preventie
Reflux	Terugvloeien van vloeistoffen, bijv. bij het slikken
Reintubatie	Reintubatie van een patiënt na opzettelijke of onopzettelijke verwijdering van een endotracheale tube
Revalidatie	Een zo goed mogelijk herstel van het algemene welzijn na de operatie en een zo goed mogelijk herstel van de verloren gegane of verstoorde lichamelijke functies en het mentale evenwicht
Ructusstem	Zie oesofageale stem
Schacht	Bijv. buitenste buis van een tracheacanule
Scintigrafie	Procedure voor nucleaire medische beeldvorming waarbij gebruik wordt gemaakt van radioactieve stoffen met een zo kort mogelijke levensduur, die aan het lichaam worden toegediend, bv. oraal of via de ader
Secretretentie	Het vasthouden van bepaalde stoffen of vloeistoffen in de luchtwegen
Sedatie	Door speciale medicatie opgewekte kalmering
Shunt	Chirurgisch aangelegde verbinding tussen de luchtpijp en de slokdarm (zie ook fistel), om een shuntventiel (stemprothese) in te brengen/plaatsen
Shuntventiel/stemprothese	Stemprothese; siliconenventiel voor stemrevalidatie
Sonderen	Inbrengen van een sonde, bijv. een voedingssonde, of toediening van voedsel, vocht en medicijnen via de voedingssonde

VERKLARENDE WOORDENLIJST

ALFABETISCH

BENAMING	VERKLARING
Sono-abdomen	Echografie van de abdomen
Sonografie	Echografisch onderzoek
Speculum	Trechter-, buis-, goot- of spatelvormig instrument voor het spreiden van natuurlijke lichaamsopeningen
Spontane ademhaling	Ademhaling van een patiënt zonder ondersteuning van een beademingsapparaat
Stembandparese	Unilaterale of bilaterale stembandverlamming
Stemrevalidatie	Verbetering van stemvorming en -kwaliteit
Stenose	In de geneeskunde, elke vorm van vernauwing van een buisvormig deel van het lichaam
Stoma	Kunstmatig gecreëerde holle orgaanmonding, opening naar het lichaamsoppervlak (Grieks: mond, farynx)
Subglottisch	onder de stembanden (glottis)
Subglottische stenose	De vernauwing bevindt zich onder de stembanden en kan verschillende oorzaken hebben
Therapie	Behandeling
Thorax	Borstkas
Trachea	Luchtpijp
Tracheakompres	Absorbeert secreet en dient als kussen tussen huid en canule
Tracheastenose	Vernauwing van de luchtpijp - de oorzaak kan verworven of aangeboren zijn
Tracheïtis	Ontsteking van de luchtpijp - in dit geval is het slijmvlies van de luchtpijp aangetast
Tracheomalacie	Ziekte, die aangeboren of verworven kan zijn, waarbij bijvoorbeeld een verzachting van de kraakbeenringen van de luchtpijp optreedt. Kenmerkend is hier de verslapping van de luchtpijp
Tracheostoma	Chirurgisch gecreëerde opening van de luchtpijp naar buiten toe
Tracheostomaspreider	Instrument dat wordt gebruikt om een tracheostoma te spreiden om het inbrengen van een canule te vergemakkelijken of de luchtweg tijdelijk te beveiligen
Tracheotomie	Snede in de luchtpijp
Transnasaal	Door of via de neus
Trechtertracheostoma	Diepliggende, trechtervormige stoma, waardoor de toediening van hulpmiddelen kan worden bemoeilijkt
Uitademing	Het proces van uitademing
Ultrasone vernevelaars	Zetten met behulp van hoogfrequente trillingen water om in microfijne nevel (aërosol), die de diepste delen van de longen bereikt en bevochtigt
Venstering	Venstering - in tegenstelling tot zeping - van een tracheacanule; verwijst naar het maken van een - meestal ovale - opening; men spreekt ook van een gevensterde tracheacanule
Verantwoordelijke voor watertherapie	Speciaal opgeleide persoon, gewoonlijk getracheotomeerd/gelaryngectomeerd of therapeut, die de actieve instructie in een watertherapiesysteem (bijv. Larchel®) en de instructie van onervaren patiënten in het water overneemt in het kader van speciale cursussen
Voedingssonde	Kunststof slang die door de neus rechtstreeks in de maag reikt, om voedsel en vloeistoffen toe te dienen
Watertherapiesysteem	Hulpmiddelen om gelaryngectomeerde en tracheotomiseerde personen in staat te stellen bewegingstherapie in water te ondergaan en therapeutisch te zwemmen (bijv. Larchel®)
Weerstand van de luchtwegen	Weerstand die de luchtstroom tijdens het in- en uitademen moet overwinnen

VERKLARENDE WOORDENLIJST

ALFABETISCH

BENAMING	VERKLARING
Wet medische hulpmiddelen (MPG)	Doel is de omgang met medische hulpmiddelen te reguleren en aldus de veiligheid, geschiktheid en prestaties van medische hulpmiddelen, alsmede de gezondheid en noodzakelijke bescherming van patiënten, gebruikers en derden te waarborgen
Wet van Hagen-Poiseuille	De stromingsweerstand van een bepaalde vloeistof hangt af van diens viscositeit en de lengte en straal van een buis. Hiervoor bestaat een berekeningsformule.
Zeving	In de buitenboog van de tracheacanule aangebrachte openingen, die de lucht tijdens de uitademing omhoog naar het strottenhoofd geleiden (Gezeefde tracheacanule)
Zilveren canule	Tracheacanule van sterlingzilver